

SUNČANI SAT I SJENE

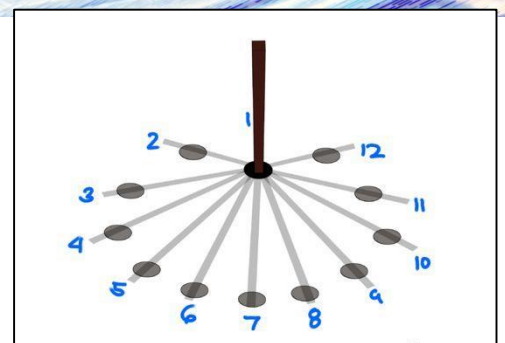
Sunčani sat bio je jedan od prvih satova koji je izumljen prije otprilike 5000 godina u Egiptu. Sjena pokazivača (Gnomon) prikazuje koliko je sati. Sunčani satovi koriste se danas samo kao ukras na trgovima ili zgradama. Ako je postavljen na ispravan način pokazuje i do 5 minuta točno.

I vi s vašom djecom možete izraditi sunčani sat te pratiti kako se sjena pomiče. Razgovor o Suncu i sunčevoj svjetlosti može biti motivacija za ovu istraživačku aktivnost. Potaknite djecu na razmišljanje o svjetlosti i sjeni, o pomicanju sunca na nebu te o povezanosti te pojave, sjene i vremena. Prilikom šetnje gradom pokažite djeci gdje se u centru grada nalaze sunčani satovi. Ovo može biti zanimljiva igra opažanja okoline, detalja i traženja.

Izrada sunčanog sata:

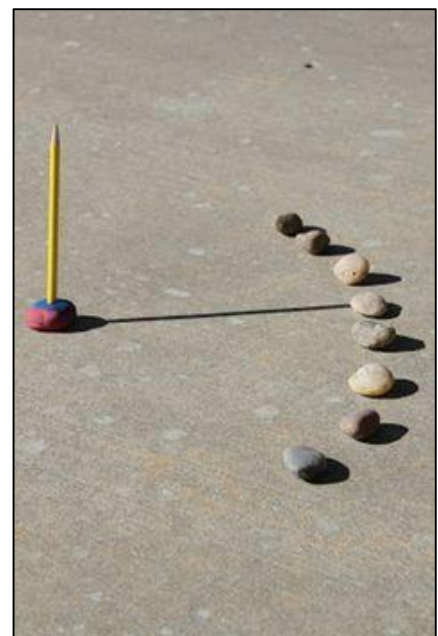
Potrebno: - drveni štap dužine barem 50 cm

- osunčano mjesto na dvorištu, livadi, balkonu
- kreda, kamenčići (za označavanje)
- sunčano vrijeme ☺

Ujutro upiknite štap u zemlju. Ako ste na asfaltiranom dvorištu, štap možete upiknut u teglicu sa zemljom koja će poslužiti kao stalak. Neka dijete kredom ili kamenom označi gdje pada sjena vrha štapa, ili neka ocrtaj cijelu dužinu sjene štapa. Upitajte dijete što misli što će se dogoditi sa sjenom štapa kroz jedan sat, dva sata... time ćete omogućiti djetetu stjecanje iskustva o predmetnoj i prirodnoj sredini, potaknuti u njemu znatiželju i interes za istraživanje odnosa i veza među pojavama. Pored oznake ili na kamen ispišite vrijeme u koje ste očitali i čili položaj sjene. Nakon sat vremena ponovno označite kuda pada sjena štapa i vrijeme koje ste očitali na satu.

Ova aktivnost može potaknuti djecu na promišljanje o kretanju Sunca, ali i o povezanosti promjena u prirodi i jačini sunčevog zagrijavanja Zemlje u različita godišnja doba (naravno, to ovisi o uzrastu djeteta).

Sjene

Aktivnost možete i proširiti. Neka dijete ocrta vašu sjenu (ili sjenu drugog djeteta) te neka je ukrasi po želji kredama u boji. Nakon par sati stanite na isto mjesto i neka dijete ponovno ocrta vašu sjenu. Potaknite ga neka izrazi svoja opažanja o položaju sjene.

